

Petiziun:

„Fini cun la nardà da desdrüer - uossa fabricar pel avegnir!“

84% da las immundizchas in svizra sun s-chart da fabricas: Nossa cultura da desdrüer prodüa 500 kg s-chart da fabrica illa secunda. Las deponias existentas s'implischan plü svelto co quai chi's chatta lö per novas. Lapro vain cha var ün terz dal gas da CO2 in svizra deriva directamaing da nossas fabricas.

Id es urgiant cha nus müdain nos möd da pensar invers nossas resursas natüralas e lavurain cun structuradas stablas! Las structuradas chi sun avant man sun preziasas ed han grond potenzial. Ellas spordschan cultura, spazi liber, qualitads socialas ed impustüt ils materials da fabrica s'vess chi cuntengnan bleras emissiuns.

Id es la lavur da l'architectura da crear bunas soluziuns. La lavur da l'industria invezza, es da sviluppar prodots dürabels e la politica ha la lezcha da s-chaffir ün ram per fabricar in möd presistent. Il stadi sto eir reagir e motivar ils chantuns e cumüns da s'ingaschar activmaing da fabricar in ün möd nouv ed adatà al temp dad hoz.

Nus da la società Countdown 2030 e tuot quels chi suottascrivan, pretendan dal parlamaint e dal cussagl federal cha'l desdrüer chasas sainza intercurrir ed il sguozchar resursas ed energia pro'l fabricar gnia fermà sü!

Nus pretendain:

1. Sbodar ün abitacul existent dess d'vantar ün'exepziun: Ün permiss obligatoric per desdrüer pretenda, cha mincha oget chi vain sbodà gnia examinà minuizusamaing dal possessur, dal patrun da fabrica e da las instanzas necessarias. Ingio cha'l desdrüer es necessari, esa da far ledschas ambiziunadas pel fabricar inavo e pel recicladi, usche chi vegna prodüt plü pac s-chart sco pussibel e cha blers materials ed elemaints possan gnir dovrats amo üna jada.

2. Fini cun annunzchas falladas: Reducziuns d'impostas e disposiziuns chi promouvan la destrucziun dessan gnir eliminadas. I stuvers dar ün incharimaint per depositar s-chart da fabrica ed al listess mumaint füssa da far gnir plü attractiv il recicladi, usche cha'ls materials ed il mantegnimaint dad elemaints existents gnia öconomicamaing e finanzialmaing plü attractiv.

3. Fabricar intuorn ogets existents: I dovera ün müdamaint da paradigma cun focus sül fabricar intuorn ogets existents. Sanaziuns, müdamaints da fabrica, müdamaints d'utilisaziun ed amplifichar in tuot ils möds dess gnir plü attractiv e privilegià in tuot ils resguards.

4. Clers böts per mincha oget: Spargnar las resursas, spargnar surfatscha, netto-nolla gas da CO2 cun fabricar, dovrar, mantgnair e fabricar inavo dessan d'vantar cundiziuns obligatorias per fabricar in avegnir. Pro'l rimplazzamaint d'ün oget esa da sclerir, scha l'oget nouv ha gronds avantags ed üna plüvalur invers l'abitacul existent. Implü esa da's dumandar scha tuot quai saja i'l interess public.

5. Il man public va ouravant: Stadi, chantuns e cumüns han dad ir avant in möd exemplaric pro progets publics (sur- o suotterra) co chi haja da gnir fabricà a möd presistent. Concret voul quai dir: 1. mantgnair quai chi'd es pussibel ed evitar la destrucziun; 2. sanaziun e müdamaint d'utilisaziun; 3. fabricar inavant ed amplifichar 4. construcziun e gestiun in möd abel e sainza emissiuns (netto-nolla CO2).

